

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов
кафедра англійської філології

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

Мовні особливості репрезентації емоційних станів на матеріалі англійських
художніх творів ХХІ століття

Студентки 2 курсу групи МФА
Галузі знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальності 035.041 Філологія (Германські мови
та літератури (переклад включно)), перша – англійська
ступеня вищої освіти магістра
Телеватюк Оксани Іванівни
Науковий керівник Грачова І.Є.,
кандидат філологічних наук, доцент

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ СУТНОСТІ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	
1.1. Емоції як об'єкт вивчення в лінгвістиці.....	6-11
1.2. Психологічна характеристика емоцій	11-14
1.3. Засоби передачі емоційних станів у художньому тексті.....	14-21
1.4. Вербальні способи вираження емоцій у сучасній англійській мові...21-25	
1.5. Невербальні способи вираження емоцій у сучасній англійській мові.....	25-27
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	28
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ У ТВОРАХ ХХІ століття	29
2.1. Види вираження емоцій у художніх творах	29-31
2.2. Різномірні засоби вираження емотивності в романі Дж. Мойєс «Me Before You».....	32-49
2.3. Графічні засоби репрезентації емоційних станів у романі Тріші Ешли «Twelve Days of Christmas».....	49-55
2.4. Стилістичні засоби репрезентації емоційних станів у романі Клаудії Керролл «Love Me or Leave me».....	55-66
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	66-67
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	67-69
РЕЗЮМЕ	69-70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71-79

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамчук Т.В. Тематизация эмоций в тексте: на материале английского языка: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. Саранск, 1996. 157 с.
2. Апресян В.Ю. Валентность стимула у русских глаголов со значением эмоций: связь семантики и синтаксиса // Русский язык в научном освещении. 2015. № 1. С. 28-66.
3. Арнольд И.В. Лексикология современной английской речи. Москва: Высшая школа, 2012. 351 с.
4. Арутюнова Н.Д. Введение. Логический анализ языка. Ментальные действия. Москва: Наука, 1993. С. 3-7.
5. Бабенко Л.Г. Лексичні засоби позначення емоцій в російській мові. Свердловськ: Вид-во Урал. ун-ту, 1989. 184 с.
6. Батчулуун Д. Лингвокультурологические и лингводидактические аспекты пословиц. *Языковая картина мира: лингвистический и культурологический аспекты* : мат-лы IV Международной научно-практической конференции, г. Бийск, 16-17 октября 2008, г. Бийск, 2008. С. 7-10.
7. Бацевич Ф.С. Основы коммуникативной лингвистики. Київ: Вид. центр «Академія», 2004. 344 с.
8. Борисов О.О. Мовні засоби вираження емоційного концепту страх: лінгвокогнітивний аспект: автореф. дис. ... кандидата філологічних наук:10.02.04. Донецьк, 2005. 20 с.
9. Былкина Н.Д. Развитие представлений детей об эмоциях в онтогенезе. *Вопросы психологии*. 2000. № 5–6. С.38–48.
10. Васильев Л.М. Семантика русского языка. Москва: Высшая школа, 1981, 184 с.
11. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [за ред. В. Т. Бусел]. Київ: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.

12. Вільчинська Т. Концептуалізація сакрального в українській поетичній мові XVII-XVIII ст. Тернопіль: Джура, 2008. 424 с.
13. Волек Б. Типология эмотивных знаков. Языки эмоции. Сб. науч. трудов. Волгоград: Перемена, 1995. С.15-24.
14. Воркачев С.Г. Лингвоконцептология и межкультурная коммуникаци. Язык. Культура. Коммуникация. Текст: Мат-лы междунар. научн. конф.: в 3-х ч. Волгоград: Волгоградское научн. изд-во, 2006. Ч.1. С. 18-23.
15. Вундт В. Психология душевных волнений. Москва : Изд-во Моск. ун-та, 1984. С. 47-63.
16. Гладько С.В. Емотивність художнього тексту: семантико-когнітивний аспект: автореф. ... дис. кандидата філологічних наук. Київ, 2000. 19 с.
17. Горева Т.А., Серова Т.С. Проигрывание ситуаций иноязычного общения как средство формирования умений коммуникативно-речевого взаимодействия устного переводчика. *Педагогическое образование в России*. № 3, 2016.
18. Грачова І.Є. Становлення класу слів-квантифікаторів в англійській мові (VII-XVII ст.). автореф. ... дисертації кандидата філологічних наук за спеціальністю: 10.02.04. Германські мови. Київ, 2008. 22 с
19. Гром'як Р.Т. Літературознавчий словник-довідник. Київ: ВЦ «Академія», 1997. 752 с.
20. Дарвиш О.Б. Возрастная психология. Москва : Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. 264 с.
21. Додонов Б.И. В мире эмоций. Киев : Политиздат, 1987. 140 с.
22. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: Нариси. Київ: Довіра, 2007. 262 с.
23. Жеребило Т.В. Словарь лингвистических терминов. Назрань : ООО «Пилигрим», 2010. 486 с.
24. Зацний Ю.А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу: монографія. Львів: Паіс, 2007. 228 с.

25. Іващенко В. Л. Функціональна топологія концептів як одиниць культури. Львів: Вісник Львів. ун-ту. Сер. філол. 2004. Вип. 34. Ч. 1. С. 390-397.
26. Изард К. Психология эмоций. СПб.: Изд-во «Питер», 2000. 464 с.
27. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. СПб.: Изд-во «Питер», 2000. 446 с.
28. Кабанцева Н.В. Семантична класифікація метафори в публіцистиці на матеріалі англійської та української мов. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2014. Вип. 10 (2). С. 92-94.
29. Калита А.А. Фонетичні засоби актуалізації смислу англійського емоційного висловлювання. Київ: КДЛУ, 2001. С. 24-37.
30. Карасик В.И. О категориях лингвокультурологии. Языковая личность: проблемы коммуникативной деятельности. Волгоград: Перемена, 2001. С. 3-16.
31. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. Москва: Гнозис, 2004. 390 с.
32. Кубрякова Е.С., Демьянков В.В., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г. Краткий словарь когнитивных терминов / Под общ. ред. Е. С. Кубряковой. Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1996. 246 с.
33. Киселюк Н.П. Вербальні та невербальні засоби актуалізації емоційного стану радості в художньому дискурсі (на матеріалі англійської прози ХХ - ХХІ століть) : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2009. 20 с.
34. Киричок К.О. Особливості вживання дієслів каузації радості в німецькій, французькій, англійській, російській та українській мовах. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*. Вип. 27.2015. С.131-143.
35. Клименко О.Л. Поповнення словникового складу сучасної англійської мови з нелітературних підсистем: автореф. ... дис. канд. філол. наук: 10.02.04. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна, 2000. 19 с.

36. Ковалинська І. Невербальна комунікація. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/4631/1/I_Kovalynska_NC_GL.pdf
37. Козерявич Л.В. Вербальні і невербальні засоби емпатизації діалогічного дискурсу: автореф. дис. ... канд. філол. наук. 10.02.04. Київ, 2006. 19 с.
38. Колесов В.В. Философия русского слова. СПб.: Петерб. востоковедение, 2004. 240 с.
39. Колшанський Г.П. Паралінгвістика. М.: Наука, 1974. 80 с.
40. Космеда Т. Аксиологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 350 с.
41. Кравець О.В. Емоційна лексика як окремий вид емотивів. *Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі: матеріали I Всеукраїнської наукової інтернет-конф.*, 17 листопада 2017 року Суми, Україна / Сумський держ. ун-т ім. А.С.Макаренка, ф-т іноз. мов. Суми, 2017. С. 469–472.
42. Краткий словарь когнитивных терминов / под общ. ред. Е.С. Кубряковой. Москва: МГУ, 1996. 245 с.
43. Крейдлин Г.Е. Невербальная семиотика: Язык тела и естественный язык. Москва: НЛО, 2002. 581 с.
44. Кунин А. В. Англо-русский фразеологический словарь. Москва : Рус. яз., 2002. 512 с.
45. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. Москва: Просвещение, 1988. 387 с.
46. Леймоченко Г. Мова міміки та жестів, відображена в художніх творах. URL : http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Nz/2011_96_1/statti/47
47. Лихачев Д.С. Концептосфера русского языка. Русская словесность. Антология. Москва. 1997. С. 280-287.
48. Макєдонова О.Д. Концептуальна метафора у сучасному рекламному дискурсі США. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Філологічна. 2015. Вип. 58. С. 107-109.
49. Манакин В.Н. Сопоставительная лексикология. Київ: Знання, 2004. 326 с.

50. Мартинюк А.П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. 196 с.
51. Маслова В.А. Когнитивная лингвистика. Минск: Тетра Системс, 2004. 256 с.
52. Маслова В.А. Лингвокультурология: Учеб. пособие. Москва: Изд.центр «Академия», 2001. 208 с.
53. Мац І.І. Різновиди емоцій та способи їх вербалізації (на матеріалі англійської мови) : URL: <http://studentam.net.ua/content/view/8294/97>
54. Москвин В.П., Алефиренко Н.Ф. Спорные проблемы семантики: рецензия. *Вопросы языкознания*. 2000. № 6. С. 137-140.
55. Никитин М.В. Развернутые тезисы о концептах. *Вопросы когнитивной лингвистики*. 2004. №1(001). С. 53-64.
56. Ніколаєнко Л.І. Категоризація і мовне вираження емоцій співчуття і злорадства (на матеріалі української, російської і польської мов). *Мовознавство : Науково-теоретичний журнал Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні та Українського мовно-інформаційного фонду НАН України*. 2005. № 1. С. 45–57.
57. Нушикян Э.А. Типология интонации эмоциональной речи. Киев-Одесса: Головное издательство издательского объединения "Вища школа", 1986. 159 с.
58. Осипова О.Б. Когнитивно-концептуальный анализ репрезентации концепта LIFE во фразеологическом фонде английского языка. *Вестник Челябинского университета. Серия : Филология. Искусствоведение*. 2012. №21 (275). Вып. 68. С. 93-96.
59. Пініч І.П. Вираження емоцій в окличних висловлюваннях. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*. Вип. 4. 2004. С. 116-124.
60. Піотровська Л.А. Емотивність як мовна категорія. *Вісник Санкт-Петербурзького університету*. Серія 2. Історія, мовознавство, літературознавство. 1993. № 2. С. 41-47.

61. Позднякова Н.О. Лінгвостилістичні та композиційні засоби передачі емоційного стану людини в художньому тексті: автореф. дис. ... канд. філол. Наук: 10.02.04. Київ, 1997. 26 с.
62. Покровская Е.В. Роль метафоры в политическом тексте. *Функциональные исследования*. Вып. 4. Москва, 1997. С.145-148.
63. Попова З.Д., Стернин И.А. Когнитивная лингвистика. Москва : АСТ : Восток-Запад, 2007. 314 с.
64. Попова З.Д., Стернин И.А. Очерки по когнитивной лингвистике. Воронеж: Истоки, 2002. 192 с.
65. Рубинштейн С.Л. Эмоции. Москва : Изд-во Моск. ун-та, 1984. С. 152-161.
66. Рибалко М.О. Вербальні та невербальні аспекти дискурсивної поведінки обманника: автореф. дис. ... канд. філол. наук. 10.02.04. Київ, 2008. 20 с.
67. Серякова І.І. Магія невербальної комунікації. Київ: Освіта України, 2009. 161 с.
68. Сліпенька В.Д. Вербалізація негативних емоцій: тенденції формування нового мовленнєвого стандарту. *Науковий вісник ДДПУ імені І.Франка. Серія «Філологічні науки». Мовознавство*. № 3.2015. С.250-255.
69. Слышкин Г.Г. Лингвокультурный концепт как системное образование. *Вестник ВГУ. Сер. «Лингвистика и межкультурная коммуникация»*. 2004. № 1. С. 29-34.
70. Слышкин Г.Г. От текста к символу: лингвокультурные концепты прецедентных текстов в сознание и дискуре. Москва : МГУ, 2000. 128 с.
71. Степанюк М.П. Репрезентація емоційного стану художнього персонажа у жіночому романі: лінгвокогнітивний і гендерний аспекти (на матеріалі романів Ш.Бронте та Е.Бронте) : дис.. ... кандидата філол. наук: 10.02.04 – Германські мови. Херсон, 2016. 244 с.
72. Телеватюк О.І. Лексична репрезентація радості в англійській мові. Міжнародна науково-практична конференція. Наукова філологічна організація «Логос». Сучасний вимір філологічних наук. 2020. С.142.

73. Телеватюк О.І. Епітети як репрезентанти позитивних емоцій у романі Клаудії Керролл «Love Me or Leave Me». Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі», 25 листопада 2020 р.
74. Ткачук В.М. Категорія суб'єктивної модальності. Тернопіль: Підручники й посібники, 2003. 240 с.
75. Тлумачний словник української мови. URL : <http://sum.in.ua>
76. Чернейко Л.О. Абстрактное имя как объект концептуального анализа. Лингво-философский анализ абстрактного имени. Москва: МГУ, 1997. 352 с.
77. Шаховский В.И. Эмотивная семантика слова как коммуникативная сущность. Волгоград : Волгоградск. гос. пед. ун-т, 1990. С. 29–40.
78. Шаховский В.И. Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка. Воронеж: Изд-во Воронежск. гос. ун-та, 1987. 192 с.
79. Шаховский В.И. О лингвистике эмоций. Волгоград: Перемена. 1995. С. 3-15.
80. Шаховский В.И. Лингвистическая теория эмоций. Москва : Гнозис, 2008. 416 с.
81. Ayto J., Crofton J. Brewer's Dictionary of Modern Phrase and Fable Chambers Harrap Publishers. Published online: 2011 URL: <https://www.bookdepository.com/Brewers-Dictionary-Phrase-Fable-20th-edition-Susie-Dent>
82. Century Dictionary [Електронний ресурс]. URL: <http://www.global-language.com/century/>.
83. Carroll Claudia. Love Me or Leave Me. URL: <https://litportal.ru/avtory/claudia-carroll/kniga-love-me-or-leave-me-826280.html>
84. Collins English Dictionary - Complete and Unabridged. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>.

85. Ekman P. An argument for basic emotions. *Cognition and emotion*. Vol. 6. №2. 1992. P. 169-200.
86. Farlex Dictionary URL : <https://www.thefreedictionary.com>.
87. Fernando Ch. On Idiom: Critical Views And Perspectives: [Exeter Linguistic Studies, 5 / Fernando Ch. Flavell R]. Exeter: University of Exeter, 1981. P. 18-48.
88. <http://www.info-library.com.ua/books-text-4775.html>
89. H. Burger Phraseology: an international handbook of contemporary research / [ed. by Harald Burger ... [et al.]. Germany: Braunschweig, 2007. 1183 p.
90. Kunin A.V. English-Russian dictionary of idioms. Moscow, 2005. 244 p.
91. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: www.ldoceonline.com.
92. Me before You. URL: https://royallib.com/read/Moyes_Jojo/me_before_you.html#0
93. До зустрічі з тобою. URL: <https://www.litres.ru/dzhodzho-moyes/dovstrechi-s-toboy/chitat-onlayn>
94. Makkai A. Idiom Structure in English: [Janua linguarum, Series maior 48 / Makkai A]. Hague: Mouton, 1972. 371 p.
95. Moon R. Fixed expressions and idioms in English: a corpus-based approach: Oxford studies in lexicography, and lexicology. Oxford: Clarendon Press, 1998. 340 p.
96. Online Etymology Dictionary. URL: <http://www.etymonline.com/>.
97. Oxford Advanced Learner's dictionary of Current English. URL : www.oxfordlearnersdictionaries.com.
98. Oxford dictionary. URL: <https://en.oxforddictionaries.com>.
99. Reevy G.M. Encyclopedia of Emotion. Westport, CT : Greenwood Press, 2010. 675 p.
100. Schachter S. Emotion, Obesity and Crime. New York, NY: Academic Press, 1971. 195 p.
101. Synonym Finder URL: <http://www.synonym-finder.com>.

102. Trisha A. Twelve days of Christmas URL:
https://royallib.com/read/Ashley_Trisha/Twelve_Days_of_Christmas.html#0
103. Wierzbicka A. Lexicography and Conceptual Analysis. Ann Arbor: Karoma Publishers, Inc., 1985. 368 p.

Вебліографія

1. <http://uastudent.com/vyrazhennia-emotsij-i-pochuttiv/>
Вираження емоцій і почуттів
2. http://www.rusnauka.com/26_SSN_2010/Philologia/71523.doc.htm
Невербальні засоби вираження емоцій в сучасній англійській мові
3. <http://referatu.com.ua/referats/128/10421/?page=1>
Вербальні та невербальні засоби комунікації
4. <http://www.info-library.com.ua/books-text-4775.html>
Експресивний компонент емоційного реагування
5. <http://vivart.dndz.dp.ua/artscience/682>